

Идеали суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАРСКУ на годињу 5 ф., на по године 3 ф., на четврт годињу 1 ф. и 50 новчака.

За сва остале земље: ЈЕРМОШ и АМЕРИЦИ на годињу 10 орлова, на по годињу 10 орлова, на четврт годиње 5 орлова.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И ЊИЖЕВНОСТ.

Прегледати овако се у овим листима постојеће администрације „Глас Црногораца“ на Цетињу, а нешто се и одреци унутрашњих послова у Котор. Довољно оштро се уредништу. Ручно се не враћају.

За осласе овако се, по претвору који лагуну на цетињу, 1 месец од рата за прав пут, а за сваки даљи пут по 3 месе. За осласе неће и на дужи вријеме попушта се.

ЦЕТИЊЕ, 25. СЕПТЕМБРА.

Црна Гора слави данас дан, који јој испуња груди радошћу и благодарношћу, који јој кријени дух и шири крила на нове полете. То је педесети дан рођења Његова Височанства Књаза Николе I-ога, Господара Црне Горе.

Ступивши на престо Својих Славних предака, подигнут и утврђен Њиховим заслугама за независност Црне Цоре и Њиховом одважном љубави према народу, у свакој муци ваља храброме и поузданоме, у часу, кад је Црна Гора остала без Господара, каква је био бесмртни Књаз Данило, који ју је био извео на позорницу будућих балканских догађаја, откривши њезину важност и значај пријатељима и непријатељима — млади Књаз Никола, не напунивши још деветнајесту годињу, не доушта ни да пријатељи охладне, ни да се непријатељи посолоко, ни да Црна Гора удри натраг с пута боље своје будућности.

Што више почетком Његова владања Херцеговина устаје оружјем у руци за своју слободу, кључи: „Живио Књаз Никола!“ — и Црна Гора за независност своју свуда унаоколо себе бије битке са војском чувенога војсковође Омер-наше и облијева своје стајење племенитом крвљу дјеце своје храбре и одвижне како није никада до тада. У томе рату великоме и ужасноме, што је било преостало јуначкијех мисли са толико бојашта, то се било све сакупило у повлачењу на прагу Цетиња, да ту пошљедњи бој бију. Турска сала била је притиснула све од Ријеке до Кошћеле. Био је наступно тренутак очајања.

Ипак га је Црна Гора претурила достојанством и осјећањем, да се у ономе физичном изнемагању, морално оснажила, увјерењем да ће из оне обилате крви синова својих никнути цвијеће, које ће јој плода донијети. И дође дан те накнаде. Околна братинска племена усталоше на оружје, да се придруже Црној Гори. И кад су усташке силе биле изнемогле, Књаз Никола објављује рат великој Турској царевини на праћен благословима цијелог Српства и симпатијама свих пријатеља обновљена старе славе српске, окреће главном војском својом низ Херцеговину, где га је чекала Вучијолска слава, која надмашује славу Царевога Лаза, славу Круса и славу Граховца — слава, која ће надматати груди најпозоријих наших нараштаја... Што ли да речемо о тренутку оном, у историји црногорској познатом под именом „девет крвавих дана“, када сила непријатељска са три стране бијаше прешла праг наше отаџбине? Што ли о оном одважном освојењу Приморја, када оно Књаз Никола „све душмане прегнућем омете“?

Пошљеднице рата онога великога пијесу одговориле надама и заслугама наших, али ипак Црна Гора је удвостручила своје земљиште и под личнијем предвођењем Књаза Николе на бојном пољу учинила је први озбиљан корак ка испуњању задатка, ради кога су је сачували вјекској борбе и свакојек јуначке муке испуњенијем синова, — задатак, који јој је намијењен историјом српскога народа и срећнијем вјенијем географским положајем.

Том успјеху на бојном пољу нашега витешкога Господара подпуно одговарају успјеси Његови на дипломатском пољу. Ти Његови успјеси се најбоље огледају у оној здравници Његова Величанства Цара Александра III-ега, којом га је пред Јевропом прогласио јединијем Својим вјеријем пријатељем. А ту здравницу је протумачила најбоље она знаменита адреса петроградског благотворителног општества, управљена Књазу Николи поводом петогодишње Косовске успомене, у којој је Црна Гора добила шљедне признање: „Ту и, чин борбу примио је на себе прије свега онај српски народ, који се склонно од пораза турског у Катунима и неристушијем стијенама Црне Горе и неурестано, кроз читаве вјеконе тежких историјских искушења вјерно хранио свој драги народни образ, неустунајући ни пред каквијем силама непријатеља, јуначки и побједоносно је држао своју заставу, дајући и другој браћи примјер, да исто тако стално и вјерно врше завјете, што су их понијели с Косова поља.“ Та петроградска адреса завршује се са жељом, да ти завјети косовски одушевљавају све Србе и остале Словене — „не бисмо ли некада чули, да и њима збори онакав глас, као што бјеше онај који је проговорио Вама на уста нашег предрагог Владоца: „Да буду и они наши искрени и вјерни другови! У што ми вјерујемо, али оно што већ знамо то је, да сте Ви били први тако поздрављени“....

Ова ријеч Царева толико је свјана, да је кадра била у овој мутљавној балканској забринуто Српство умирити тако, да је стало мирно са поуздањем гледати у своју будућност...

Окревнувши послје великога рата и мира с Турском највишу бригу како ће утврдити пријатељство са великом сусједном царевином, хвала великодупшноме предузетану славно владајућегу Султана Абдул-Хамида, Књаз Никола је Црној Гори прибавио на мјесто негдашњег моћног и опасног сусједа поузданог пријатеља. Такођер Књаз Никола са успјехом гоји најкоректније односе са другом моћном сусједном царевином Аустро-Угарском. А са братском Краљевином Србијом пошло му је за руком, да успостави најискреније свезе српске заједнице и да развије најбоље односе са свијем другијем велесилама и јевропскијем државама.

У међусобнијем распрама југословенства Он је остао најбољијем, да не речемо јединијем преставником и јамцем братскога споразума и с Бугарима и с Хрватима; као што је конвенцијом са Ватиканом ударио темељ религиозној равноправности у овој српској државици, што доноси добродошће и позива на једнакост пријатеља. Такођер Књаз Никола са успјехом гоји најкоректније односе са другом моћном сусједном царевином Аустро-Угарском. А са братском Краљевином Србијом пошло му је за руком, да успостави најискреније свезе српске заједнице и да развије најбоље односе са свијем другијем велесилама и јевропскијем државама.

У унутрашњости пак наше отаџбине Књаз Никола стекао је име Њезинога Препородитеља и Оца народнога. Да обезбједи правосуђе од људске страсти судија, Он је дао право свакоме поданику, осим јавности суђења, што је већ опћепризната најбоља гаранција правосуђа, да се Њему обрати жалбом на сваку неправду, што наше правосуђе стеже боље од икаквијех параграфа. Такођер је свакоме Црногорцу слободно, да се потужи управо своме Господару на сваки неоправдани поступак и на сваку злоупотребу власти главара и старјешина војничкијех и грађанскијех. Тако ону опомену старјех учитеља свијех државника: *Justitia regnorum fundamenta* — Правда је темељ држава — ако је ико знао, то је заједно са њим Господар Књаз Никола. „Имовинскијем Законом“ пак, што је Он даровао Црној Гори, ударио је такав темељ здравоме законодавству нашем по признању најпрвијех савременијех стручњака, да то дјело остаје Његовијем споменом леге регенијем.

Према срствима, којима држава располаже, особито послје рата, учињена су права чудеса за унапређење благостања и просвјете народне. Што више, све што имамо на једном и на другом пољу, то је дјело опште брине и просвијетљенога ума срећно владајућегу нашега Господара. Ту су путови, пошта, телеграф, које служе нашем саобраћају између главнијех средина наше отаџбине, од Пиве до Васојевића, од Бира до Колашина. Ту су гимназија и учитељско-богословска школа на Цетињу, ту су основне школе већ распоређене по свој држави. А женски институт блаженопочивше „Царице Марије“ на Цетињу ради са успјехом и преко граница наше отаџбине као најбољи завод своје врсте у Српству.

Овдје ваља да споменемо и Његова добротинства, којима је као вјерај Свјетославну цркву обасуо, обнављајући порушене цркве и манастире, штитећи јој права и подижући углед и утицај у народу, као што свиједочи најбоље новооснована рачко-захумска епископија. Но поред све своје ревности у православљу, Он је обновио и славу барску архиепископију католичку, чим је посвједочио најбоље Своју Владалачку праведљивост и поштовање свачије вјере.

Ради нашег човјечанства Књаз Никола је подигао двије бониче: „Књаза Данила I.“ на Цетињу и „Књагиње Зорке“ у Никшињу, дочим трећу боничу издржаје сиротињски одбор у Подгорици. А при свијем гладнијема годинама што су наше крајеве походиле у потоне доба, није било у нашој отаџбини ниједнога случаја смрти од глади. Тако се опште брине Књаза Николе разастире по свој Његовој држави, по свијем сиромашкијем колебима наших! Да, Он их једну по једну позваје, па у пријемама Он их знаде и лично походити, и сиротињу утјешити!

Тако је Књаз Никола најплеменитији цијесник и у дјелу као што је у књижевности. Како јавни тако је сав интимни живот Његов појезија, која оплемењује примјером дјелотворно цијело друштво око Себе, живот који ће остати у свјетској историји благотворнијем узором свјетскијема Владоцима. И такво је Владоца провиђење дало у данима препорађања балканскога Црној Гори, тој прославленој чуварници државне мисли српске из доба Немањина, Балшића, Бранковића и Црнојевића, тог класна слободе српске на земљишту, на ком „...нико је прво Српских владара владарско дрво!“

Преникнут том самосвјешћу, која собом доноси позив Црне Горе, Књаз Никола неуморно ради и непрекидно брине се да томе позиву одговори све одушевљеније и свергичије успркос свој злоби времена и прилика, у којима се Црна Гора налази.

„Ја ћу срећна бити, ако искуство добивено кроз ове педесет година уложим на корист Црне Горе.“ — Ово је скромна ријеч, која се чула из уста Господарскијех, из које истиче сва знаменитост данародскога. Ако је Књаз Никола толико алатнијех страница исписао у историји Црне Горе већ до педесете, што ли Црна Гора има очекивати од Њега унапријед, у доба најплоднија за државничка дјела а са толикијем благом стеченога искуства!

Уздајмо се да ће вјечна правда допустити да у другој педесетници наш премилостиви Господар, Књаз Никола сташе сабирати плодове тога тридесетогодишњег рада Свога; да ће провиђење таквоме раднику дати шире поље и боље прилике на срећу човјечанства; да ће и јевропски моћни Монарси хтјети обезбједити мирније и срећније дане Књазу Николи.

Благодарећи Богу на толикоме Његовоме дару, који нам је дао у мудрог и просвијетљеног Господару, у срећном и храбром Војсковођи, и добром и брижном Оцу, не престајимо молити му се за дуг живот и за потпуну срећу Његову.

Да живи Књаз Никола! Да живи Књагиња Милена! Да живи Књаз Нашљедник Данило! Да живи владајућа кућа Петровић-Његоша!

пут Дубровника, гдје га чекају да судјелује на једном концерту, а он му пријеме допушти. Г. Дескашев до сад је био тенор у нештатској краљевској опери, а сада иде у Петроград као већ ангажиран члан царске опере.

Његово Височаштво изомило је овог одличног српског уметника одликовати првом четвртога степена Даниловог реда.

Деманти. Биоградски „Ојек“ доноси ови деманти:

Неки одашњи и страни листови своопштљиво пројект објачају велики измету Ш. В. Краља Александра и приписује Јелене Карне пројекторског Књаза, а у своју измишљотину ките још и разним појединостима, како би је у очима законјерне публике вјерљивојом учинили. Од кад ти листови такве информације црпе није нам познато, али можемо уопштити да у друштвима, који би о таквим стварима морали знати, није ни најмање ништа познато о пошталској свјетској пројекти. Из поузданог и сигурног извора није могла, дакле, та вијест никаквог потекла. Номинирање десетинастост савјазног изнесује, да се при своопштљивој вијести, која се дотичу породична сједари високих личности, најобаврљивије поступа и да се не издржава на дешавањима год номинирањем измишљају.

Ми овој изјави црпшега биоградског сабрата ни ријечи не додајемо ништа одузимаемо.

РАЗЛИЧИТО.

(Саобраћајна грешка и државне финансије у Бугарској.) Консуларни извјештај кр. срп. заступништва у Софији, што доноси извјештај „Срп. Новине“, даје глас Железничких линија Руничу Варна, саграђена 1885 год од једног руског друштва, има 226 килом. и ствара је 52.777.500 франка (јачин исплате 6.000.000 фр. бонуса и државне облигације) линија Цариброд-Софија-Варна, саграђена 1885—88 год од друштва Ивко Грозев, има 107 килом. и ствара је 18.470.877,72 фр. (јачин исплате 6% хипотекарних облигација); линија Варања-Сарајево, коју је 1885—88 год саградио друштво барона Хирша има 64 километра; линија Јамбол-Бургас, саграђена 1889—90 год од савезне бугарске, има 11 килом. и исплате је 10.000.000 фр. Турске су линије на бугарском земљишту: Сарајево-Устезово-Пана (1889 год.) од 206 килом. и Трпиво-Сејмен-Јамбол (1872 год.) од 104 килом. Пројектоване су ове линије: Кашчан-Шумла-Трпиво; Селиско-Софија-Бистерица; Јамбол-Силиво-Стара Загора; Чирпан-Новолин-Татар-Ивадри-Сарајево (на лијевој обали Марице); и Јамбол-Кашчан-Шумла.

За куповину линије Руничу Варна дан је 1886 год. Бугарској 40.780.000 франка државних облигација с интересом 6%, а за линију Цариброд-Варна и Јамбол-Бургас 30.000.000 фр. хипотекарних облигација с интересом 6%.

Прва железница у Бугарској је Руничу Варна, саграђена 1868 године и служи за везу Дунав и Црним Морем, понављајући транзитни саобраћај.

Цијена мрежа бугарских железница до 1890 год. износила је 756 килом. и на њу је од 1889—90 године издано (по буџету) 7.753.258 франка (од ове суме додана је 1888 год. 108.000 фр., на 1889 годину 2.953.048 фр. и на 1890 год. 3.892.210 фр.). Целокупни приход износио је 1888 год. 650.000, а 1890 год. 3.568.500 франка.

Бугарска има 68 друмова и 58 цутова другог реда, и годишње нађе око 2.000.000 франка на њихово грађење и одржавање.

Бугарска од 1881 год. припада свјетском поштанском савезу, и од тог доба припаде су невадаме аустријској пошти у овој земљи у руке бугарског државне. По буџету од 1890 год. Бугарска је имала 112 поштанских и телеграфских штаблјака с 870 чиновника. Број пошалака 1887 године износио је 5.500.000, а 1888 године било је дешага 620.632 на броју.

Поште и телеграфи доноси Бугарској и стају ову суму:

1889 год. приход 710.000, рас. 1.597.292 динара.

1890 год. приход 1.432.500, рас. 3.003.498 динара.

На државни дуг, који се појачаје први пут 1885 год., издала је Бугарска до сад 32.190.108 франка у име интереса и амортизације, и то: 1885 год. 2.105.000, 1886 год. 2.237.181, 1887 год. 2.239.571, 1888 год. 6.397.618, 1889 год. 12.532.481, и 1890 год. 6.677.934 франка.

Највећи део државног дуга износи руски окупациони дуг и зајмови, који су упућени за железнице, друмове, поште и телеграфе. Бугарски државни дуг, по највиштају издашћем министарства финансије, 1 марта пр. год. стварао је овако: руски окупациони зајам 10.618.250 рубаља или

28.607.460 франка (отплаћено 5.600.000 рубаља); остано-румелијски даник (требује 2.351.000 франка); 6% хипотекарни зајам 30.000.000 фр.; дуг Источне Румелије отоманској банци 3.194.798 фр.; остаци источно-румелијског дуга Порти 4.024.528,40 фр.; друштву оријенталних железница за превоз трупа 1885—6 год. 2.100.000 фр. (отплаћено 1.100.000); за железницу Цариброд—Софија—Варна 18.470.877 фр. (отплаћено 15.553.873,70); и за железницу Јамбол—Бургас 10.000.000 фр. (отплаћено 3.640.968 франка).

Укупни дуг износи 151.126.154 франка и 170.685 фр., које држава мора да изапла друштву савезне железнице Варна—Белове у име годишњег интереса за право експлоатације, а отплаћено је 38.829.341 франка.

За бугарску активу државно имање, каже поменути извјештај да изапла према државни дуг, јер држава има, осим куповних железница, још 10.000.000 фр. код Народне Банке (као основни капитал), домене, руднице, фабрика за производњу соли и 28.900.000 фр. за осталог неваплаћеног даника (1885 год. државне су касе имале готовину од преко 27.000.000 фр., што је отишло на ратне трошкове.)

Године 1879—80 издаци Бугарске износили су 21.494.555 фр., а издаци Источне Румелије 9.357.489 фр., свега дакле око 31 милион; а 1890 год. преко 41 милиона. Према томе, кад се узме да Бугарска има око 3.200.000 душа, долазило је 1890 год. око 10 фр. на главу, а 1890 год. већ 25,50 франка.

Овогодишњи буџет билансира се са 80.478,70 лијева (динара). Приходи су издедећи: 39.952.007 фр. од непосредних данака, 19.177,60 од осталих данака, 5.457.000 од саобраћаја, 5.087.100 од државног имања и капитала, и 10.895.100 од службених прихода. Издаци су пак: на државну управу 1.609.540, на државне дугове 13.087.618, на контролу 243.463, на министарство свјетских послова и црквених дјела 5.339.465, на министарство унутрашњих дјела 8.345.430, на министарство народног просвјете 5.140.985, на министарство финансија 21.442.975, на министарство правде 4.391.333, на вјеро министарство 20.617.535, ишако 270.467 фр.

Непосредни данци износили су од 1879 до 1890 год. само 16.720.243 фр., и сада већ треба да даду на 40 милиона. Има 6 милиона непосредних данака, и то десетак (тошур), који се даје у натуралима, изасе винограде, за које се у новцу изапла, и то по три лијева на 1.000 кв. мет.; порез на земљиште (пераш), који је двојак; 4% од непокретности или 3% на закупну суму оних непокретности, које не подлеже десетку; патентина, коју плаћају: све врсте службених даље дуци саободног занимања, трговци, индустријалци, занатлије (на плату до 2.000 лијева 1%, а преко 2.000 лијева 2% од целокупног прихода; порез на стоку (на овце и свиње по 60 стотинама, а на козе 1 лијева; данак на дуван и ширитозове, и данак за одржавање државних и окружних друмова, по 4 лијева од главе (од овог су данка одвођени појединци, неспособни за рад и малолетници).

Посредним данцима припадају царине, акцизе, тиксе и казне. Царине се плаћају за извоз, увоз и транзит. Тарифа за увоз из Турске, Србије и Румуније издана је 1883 год., а 1885 год. ступила је у живот закон о царини. Саобраћај с оним земљама, које још немају трговачког уговора с Бугарском, утврђен је такође тарифама. Приходи од царина износили су 1890 год. на 9.400.000 фр.

(Гроб Сарајина.) Гроб Симе Милутиновића Сарајина, који је сахрањен у старом биоградском гробљу, али се сад на ком је мјесту. За ово имамо благодарити г. Јов. Илију, државном свјетственом у пензији, који је у пратњи г. Јов. Скобле, ономад био на старом гробљу и показао мјесто гдје је сахрањен Сарајина. Овај је гроб до гроба Гавриле Војаровића старог књижевца и књигопродавца, и тако је обрастао у траву, да га је, готово савремено рећи, и могао наћи једино г. Илиј који је на гробу Симе Милутиновића, баш ту на гробу говорио му надгробну риеч. Умјед од ове вијести „Дн. Листа“, г. Ј. Илиј упутио је истом листу следеће црпше: У „Дн. Листу“ од 14 ок. м. број 200, под насловом „Гроб Сарајина“ стоји написано, да сам ја показао право мјесто, гдје је гроб пок. Симе Милутиновића Сарајина.

Забљешка ова у толико је на своје мјесту, да је пок. С. Милутиновић сахрањен ту негде близу гроба пок. Војаровића, а да је одста гроб покојног Симе Милутиновића до самог гроба Војаровићевог, то не знам. То нам је, мени и г. Ј. Херцег Скобле, казало тако г. Исидор Георгиевић нарочито црпно са Марка и рече, да то знаде и г. Драганевић, пенз. пуковник, својта пок. С. Милутиновићу.

(Ђураћ Кастриотски србин.) Француски и савезни поштански професор историје на католичком универзитету у Паризу, који је присуствовао по Далмацији и о свом путу напише књигу, издала је овјиде дана монографију под насловом La legende

de Skander-beg (Прича о Скандербергу). У овом дјелу писац критички проучава све што се причало и писало о великом јунаку Ђураћу Кастриотићу названом Скандербергу, и доказује, да Кастриотски није био Арбанас, него прави Србин. Ову монографију приписао је професор Бријелу и одашњом листу Dalmata. У пријазу спомињу се и остали писци, који су проучавали историју овога времена и писали о Скандербергу. Разбистрено је и доказано, да је Ђураћ, Кастриотски Скандерберг уиук Константина, српског владара (dominus Serviae) и да је Скандерберг био прави правдати Србин.

„Српски Глас“.

(† Милаш Јосифовић Кајаловић.) „Славјанскаја Највјестија“ у својем броју од 8 Септембра ов. год. овако објављује смрт тога чувеног Руса: „23. Августа, у 7 часова у јутру, Русија је претрпјела врло осјетан губитак у лицу заслужног професора петроградске Духовне Академије, Милаша Јосифовића Кајаловића, умрлог после подуже и тешког боловања, у 62 год. живота својега. Покојни М. Ј. Кајаловић био је много чувао у ученом свијету и име његово било је не само популарно, него и авторитетно. У професору М. Ј. Кајаловићу, изгубила је руска наука једнога неуморног и некористољубивог радника, а руско друштво једног словеновола. Покојник се родио 1828 год. у мјесту Кузница, у губернији гродненској, гдје му је отац био свјештеник. Учио се у сувералном духу, учио у литовској семинарији и петроградској академији, гдје је савршио курс 1855 у броју првих магистара. Од тада је руска историја, а нарочито историја западне Русије, постала предметом његове дубави мисли научника, коју је он нештоколебао сачувао кроз све вријеме тридесетогодишњег професорства, до последњих предавања прошле године, кад га је већ било изавањло западење наука. Са малим прокидом (око мјесец дана у ринској семинарији) сав професорски рад покојника био је посвећен петроградској академији, одакле су излазили многи добри радници руски на западном крају. Научни радови његови почели су се појачавати 1858 год. Најглавнији су међу њима: два тома „Литовске црквене уније“, које је дјело признато као класично. Његову публицистичку радњу о руском питању, високо су цијенили М. С. Аксаков и М. Н. Катков, са којима је он уопште стојао на челу друштвеног покрета 1863 год. У непосредној вези са овим радом стоје „Читавка о историји западне Русије“, која је дочекала више издања, а која су први пут прочитана у Маријинском дворцу; „Дневни дубавниче нећа“, који је издан по захтјелу архиепископске комисије, као и „Зборник докумената по историји западне Русије“, а најпосле, први том: „Руске историјске библиотеке“. Докторска дисертација М. Ј. Кајаловића, била је: „Историја сједињених унија старих времена“. Најзад треба споменути „Историју руског самосавињања“ у којој су изложени многогодишњи резултати историјских и критичких испитивања покојника. Губитак смрћу М. Ј. Кајаловића, без сумње је, велики за руску науку и руско друштво.

(Споменик Гајеви.) Хрвати су подигли Људевиту Гају у његовом родном мјесту Крапина споменик, што га је изградио хрватски уметник Ремдић. Гајева је велика заслуга, што су Хрвати примили у књижевности српски језик, чим је два братац племена за навјек уједињено. Том приликом су Хрвати закључили, да подигну у Гајудићу споменик у Загребу, први него му Срби подигну споменик у Дубровнику, и одма су ставили на ту сврху прилоге купити. Др Мадур, који није могао одобрити то дјетинско изазивање противу Срба, био је жестоко напанут као правданист српски на банкету, који је с тога у меру заслужен. Оваквијем појавима само се непријатељи и српског и хрватског народа могу веселити, а на сваки начин нијесу било умјесне на овој свечаности Гајевој!

ТЕЛЕГРАМ „Г. ЦРНОГОРЦА“.

БЕЧ, 20 Септембра. — Франц Јосиф вратио се из Прага дочекав неопијанијем одушевљеним становништва. Дочек је био величанствен. Све куће по улицама куда је Цар прошао биле су спонтано освјетљене.

Пред подне била је служба божја у руској капели за упокој Велике Књагиње Александре. Присуствовали су Надвојводе, Катноки и дипломатско тијело.

БЕЧ, 21 Септембра. — У грчкој цркви била је данас служба божја за упокој велике књагиње Александре у присуству особла грчког и руског посланства.

БРИСЕЛ, 21 Септембра. — На Булажеровом спроводу неизбројно мноштво. Присутни су веће булажиста. Није било никаквог инцидента.

НИЦА, 22 Септембра. — При свечаној инаугурацији споменика Гарибалдовога Каницо је био од стране породице Гарибалдове. Раван од стране француске републиканске пресе држао је говор, у ком је нагласио, да се интереси Француске и Италије не сударају. Министар Рувеј нагласио је да два народа уједињава заједница бесмртних веза, уз бурно одобравање присутног мноштва.

БЕЧ, 23 Септембра. — „Фронт-блат“ пориче категорички вијест „Гана“ да ће Канице добити друго одређење.

ШТУТГАРТ, 23 Септембра. — Краљ (виртембершки) је ноћас на 4 уре пречешће примио.

ШТУТГАРТ, 23 Септембра. — Краљ је јутрос умро.

ЦАРИГРАД, 24 Септембра. — Канице је предао Султану портрет Франца Јосифа.

ЛОНДОН, 24 Септембра. — Министар финансија Смит умро је.

КОПЕНАГЕН, 24 Септембра. — Величанства руска и грчка јутрос су овдје приспјела.

РИМ, 24 Септембра. — Последње хаџије од великог хаџилука француског код Пале, јутрос су се повратили, без никаквог инцидента.

ЛОНДОН, 25 Септембра. — Умро је Парис.

МИЛАН, 25 Септембра. — Приспјео је Гарс са породицом. Дочекао га је на колодвору Нигра.

ПАРИЗ, 26 Септембра. — Карно је примио руског генерала Аненикова.

БИОГРАД, 26 Септ. — Влада је солидарна са министром просвјете Николајем у питању кандидације зајечарског епископа, за то није примила оставку истог министра.

ПЕТРОГРАД, 25 Септембра. — Државни приходи прелазе трошкове 1/3 нетријет милиона. Глас о забрани извоза шенице нема основа. Русија има шенице за извоз.

Булажеровом спроводу неизбројно мноштво. Присутни су веће булажиста. Није било никаквог инцидента.

НИЦА, 22 Септембра. — При свечаној инаугурацији споменика Гарибалдовога Каницо је био од стране породице Гарибалдове. Раван од стране француске републиканске пресе држао је говор, у ком је нагласио, да се интереси Француске и Италије не сударају. Министар Рувеј нагласио је да два народа уједињава заједница бесмртних веза, уз бурно одобравање присутног мноштва.

БЕЧ, 23 Септембра. — „Фронт-блат“ пориче категорички вијест „Гана“ да ће Канице добити друго одређење.

ШТУТГАРТ, 23 Септембра. — Краљ (виртембершки) је ноћас на 4 уре пречешће примио.

ШТУТГАРТ, 23 Септембра. — Краљ је јутрос умро.

ЦАРИГРАД, 24 Септембра. — Канице је предао Султану портрет Франца Јосифа.

ЛОНДОН, 24 Септембра. — Министар финансија Смит умро је.

КОПЕНАГЕН, 24 Септембра. — Величанства руска и грчка јутрос су овдје приспјела.

РИМ, 24 Септембра. — Последње хаџије од великог хаџилука француског код Пале, јутрос су се повратили, без никаквог инцидента.

ЛОНДОН, 25 Септембра. — Умро је Парис.

МИЛАН, 25 Септембра. — Приспјео је Гарс са породицом. Дочекао га је на колодвору Нигра.

ПАРИЗ, 26 Септембра. — Карно је примио руског генерала Аненикова.

БИОГРАД, 26 Септ. — Влада је солидарна са министром просвјете Николајем у питању кандидације зајечарског епископа, за то није примила оставку истог министра.

ПЕТРОГРАД, 25 Септембра. — Државни приходи прелазе трошкове 1/3 нетријет милиона. Глас о забрани извоза шенице нема основа. Русија има шенице за извоз.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Српским оштом мјесеци истече претплата многим нашим претплатницима, који су платили на *шреку четврт*. С тога их лијепно молимо, да поштом за четврту четврт што прије пошљају.

Лист стаје:
За Црну Гору и Аустро-Угарску:
На годину . . . . . фор. 6. —
На по године . . . . . 3. —
На 1/2 год. (3 мјес.) 1. 50

За све остале земље:
На годину . . . . . фран. 20. —
На по године . . . . . 10. —
На 1/2 год. (3 мјес.) . . . . . 5. —

Претплата из Црне Горе нех се плаћа у илаллаћеном писму на Угарску Државне Штампарије на Цетиње.

Претплата са стране може се као и до сад слати на г. Петра Рамбаковића у Котор са изричитом да је за „Глас Црногорца“. Ко са стране жели послати претплату непосредно на Цетиње, нех је упути на Државну Штампарију у писму илаллаћеном до Цетиња.

Цетиње, 26. Септембра 1891.

Администрација „Г. Црногорца“.

Објављено.

Писању се неколико дана овдје вео позлаћивач, с тога јављам иштованој публици, да ћу свакоме, ком устрога, позлатити огледало и орнале, црквене орнале на њо нама нове наравати, старе поврати и позлатити.

Цетиње, 27 Септембра 1891.

Надејано Мануил.